

INFORMATIONSBLAD

FÖR

NATURSKYDDSFÖRENINGEN FINSPÅNG

GÄRDSMYGEN

Specialnummer

2021

Årgång 43

Redaktion: Wiveca Lekberg, Kaj Persson, Maria Karlsson

www.snffinspang.se

ÅRET PÅ HOLMSJÖHULTÄNGEN 2020

Med anledning av 25-årsjubiléet för vår äng har vi gjort en sammanställning av våra månadsträffar på ängen det här året.

27 januari

FAKTA: +5 grader, mulet, lätt vind, helt snöfritt, 9 personer

En helt o(normal) januaridag, inte ett snökorn under månaden. En fantastiskt välstädd äng mötte oss. I strandkanten och en bit upp var det vattensjukt. Det har verkligen varit en regnig och våt höst och vinter.

Bävern hade inte gjort några mer ingrepp, men utanför var det ett flertal nygnagda och fällda träd, mest björk. Kenneth och Leif konstaterade att det fanns ett antal björkar som behövdes tas ned.

Fågellivet så här års var naturligtvis ganska lugnt. Vi observerade gärdsmyg, korp, skata, domherrar och större hackspett.

Kenneth lovade oss innan vi inventerade att vi nog kunde förvänta oss de första blommande växterna. Efter lite letande hittade vi både tibast och hassel. Det är behagligt blyga och svårседda blommor. Men när man kommer närmare ljuvligt näpna blommor, som kändes felplacerade med tanke på årstiden. Tibasten är en mycket giftig växt. Hasseln som alltid blommar tidigt, kan inte förvänta sig annan pollinering än vinden.

Naturligtvis avslutades förmiddagen med fika och en stunds förundran över det konstiga vädret. Vi hoppades att nästa besök 24 februari skulle innehålla en del snö.

Vi som var där hade en skön förmiddag. Vi hoppas fler vill dela nästa besök med oss.

24 februari

FAKTA: +3 grader, barmark, klarblå himmel, 6 personer

Fortfarande en helt onormal vinter, inte ett snökorn hittills under månaden. Under vår rundvandring på ängen hittade vi efter lite letande en ensam utslagen blåsippa. Välkommen!! Tibasten blommade för fullt. Vi sökte förgäves efter blommande vårfryle men den får vi vänta på till nästa besök.

Fågellivet var den här förmiddagen riktigt livligt. En nötväcka undersökte en av holkarna. Tre sidensvansar satt lugnt och kalasade på hagtornsbär. Några stjärtnesor letade mat högt uppe i en björk och domherrar flög fram och tillbaka. Dessutom noterades nötskrika, talltita, trummande större hackspett, spillkråka, korp, grönsiska och ormvråk.

Vi gjorde en tur utanför staketet söderut där Leif visade oss flera stora aspar som bävern avverkat ganska långt från sjön. Gnagspår visade att älgen tacksamt hade tagit emot lite god bark.

Sammantaget en alltigenom trevlig förmiddag

30 mars

FAKTA: +5 grader, sol med lite moln, blåsigt från norr, 15 personer + en journalist.

Fåglar: Grågås, gräsand, knipa, större hackspett, ringduva, mindre hackspett, bofink, grönsiska, talgoxe, blåmes, nötväcka, korsnäbb, trädkrypare, kråka, korp och en flock sidensvansar.

Blommande växter: Tibast, blåsippa, vitsippa, hassel, vårfryle och sälg.

27 april

FAKTA: 9 grader, lätt mulet, kylig vind, 9 personer

En underlig vår. Vi har varit där 4 gånger och det känns som samma väder varje gång.

Våren har dock gjort framsteg. Gullvivorna har tagit över ängen. Sådana mängder har nog inte setts förut. Annars var det nog underviolerna som i all sin blyghet var det bestående denna gång.

Vårfåglarna hade inte brytt sig om kylan. Svartvit flugsnappare, gransångare, svarthätta och lövsångare hade anlänt. Korp, talgoxe, blåmes och koltrast observerades också. På ön i Holmsjön fanns det gott om fiskmåsar. Vi såg även kanadagäss, knipor och gräsänder i sjön.

Denna snöfria vinter kunde man annars vara rädd för att de fruktträd och bärbuskar som finns skulle blomma innan humlorna vaknat eller frosten skulle ta blommen, men icke, allt verkar vara i mera normal tid. Körsbär, plommon, äppelträd är precis på väg att blomma. Antalet humledrottningar som vaknat är stort, så chansen till ett bra frukt/bärår är så långt gynnsamt.

30 maj (Bioblitz)

FAKTA: 19 grader, växlande molnighet, lugnt, 32 personer

Det blev en intressant morgon/förmiddag för de som kommit för att ta del av ängens mångfald. Bioblitz innebär att man gör en djupare undersökning av ett begränsat område under en begränsad tid. Denna gång var det ängens tur att få sig en genomgång. Den inledande fågelskådningen med Roger Karlsson i spetsen resulterade i 23 arter varav en kricka med 8 ungar stack ut lite.

Sedan tog Marika Sjödin från kommunen och Kjell Antonsson från Länsstyrelsen vid och vi hittade bl.a. kattfot, ormrot, blåsuga och svinrot, som alla är tecken på en fin slåtteräng. Tidigblommande fältgentiana, tvåblad och jungfrulin plus en mängd olika andra växter, mer eller mindre kända, letades upp.

När det blev dags för insekter kom stora slaghåven fram. Med dess hjälp ”trollade” Kjell fram en mängd olika småinsekter som vi fick titta närmare på. Blåbagge, 22-prickig nyckelpiga, schackbrädspiga, allövsbagge och guldtrollslända är bara några av de vi fick se.

En simmande snok och en ung padda visade sig också.

28 juni

FAKTA: 27 grader, växlande molnighet, måttlig vind, 15 personer

Denna sommardag hade vi fint besök från Motala Biologiska Förening. Vi var tio medlemmar på plats för att visa våra fem gäster vår fina äng. Efter att våra besökare fått lite historik om ängen och beskrivning av skötseln var det dags att ge sig ut på upptäcktsfärd.

Det visade sig verkligen vara ”orkidéernas tid” som vi hade utlovat i programtiteln. Nattviol blommade rikligt och både jungfru Marie nycklar och tvåblad visade upp sig. Fältgentianan blommade på flera ställen och rönkte förväntad uppskattning, liksom småborre och vildlin.

Våra besökare imponerades av den rikliga mängden av olika blommor. Prästkrage, kärringtand, stor blåklocka, ormrot, ängsvädd och ängsskallra var bara några av alla vi såg.

Svarhättan sjöng i hasselnåren och vid sjön höll några fiskmåsar till.

Efter fikastunden och på väg mot parkeringen upptäcktes en svavelgul höfjäril som är typisk för slåtterängar.

27 juli

FAKTA: 18 grader, lite moln, lätt bris, 16 personer

Ängen har mått bra av försommartorka som följts av en kall och regnig juli månad. Kan inte minnas så kall och blöt juli. Gräset var inte högt, så alla de små örterna i bottenvegetationen har fått möjlighet att utvecklas. Ett 90-tal växter som blommade kunde vi räkna in. Något som slog oss var den stora mängden småborre.

Många soppar hade kommit upp i gräset, mest aspsopp. Mängder av fjärilar och insekter tog för sig av blommorna. Bävern hade också rensat lite småsly i kanterna. Över alla ropade en korp på uppmärksamhet, annars var avsaknaden av fåglar påtaglig.

31 augusti

FAKTA: 12 grader, nästan klart, lite vind från norr, 11 personer

Lite dagg i gräset och sol från en nästan klar himmel mötte de som valt att tillbringa förmiddagen tillsammans på ängen. En promenad runt ängen resulterade i 30 blommande arter. Vi såg bl.a. trolldruva, liten och stor blåklocka, blodrot, klubbkorsört, krustistel och gullris.

Rikliga spår efter grävling med både bökspår och några rejäla toaletter sågs. Ekorre, guldvinge, större hackspett, lövsångare och nötväcka noterades. Precis när vi skulle bryta upp passerade en flock av korpar ovanför oss.

Det blev två långa fikastunder med mycket prat vid de av Roger nymålade fikaborden.

28 september

FAKTA: 12 grader i luften, lätt disigt och lite vind, 11 personer

En äng som, i avsaknad av betande får, haft besök av många hjortar. Spillning och fejade buskar tyder på detta. Vi såg femton blommande arter. Lugnt i luften, inga fåglar. Om en månad dags för städning av ängen. Vi såg att tillväxten av buskar varit stor och att hasseln tagit för sig. Som alltid fikastund. Den missar ingen. Tack för idag!

26 oktober

FAKTA: 10 grader, mulet, lugnt, 7 personer

En nystädad äng i höstskrud mötte de som valt ett ängsbesök denna förmiddag. Rölleka, bergsmynta, ängsvädd och någon form av fibbla utgjorde den kvartett av blommor som vi hittade. Den lilla revlummern som hittades under gårdagens arbetsdag väckte uppmärksamhet liksom den lilla loppplummerplantan som stack upp alldeles intill.

Det lugna vädret lockade fram en hel del fåglar. Domherre, kråka, korp, större hackspett, blåmes, skata och nötväcka noterades.

Nattgamla bävergnag och grävlingssnuff noterades innan det var dags för den sedvanliga fikastunden. Några passade på att förstärka med nygrillad korv. Vi fick också en pratstund med Rickard som bor i Holmsjöhult.

Precis när vi kom upp till parkeringen för hemfärd visade sig en hjort med riktigt stor krona.

30 november

FAKTA: 0 grader, mulet, lugnt, 10 personer

En äng som gått in i vintervila och en islagd sjö mötte oss när vi gick in genom den stora grinden. Ett tunt snötäcke låg över gräset. Några nyfikna blåsippsblad tittade upp under hasseln och på tibasten kunde vi se bladknoppar redo för nästa år.

En flock domherrar mötte oss när vi klev ur bilarna och under förmiddagen noterades talgoxe, blåmes, nötväcka, korp och gärdsmyg.

Med en stor räfsa rensades borden från snö och sedan var det dags att packa upp fikat. Noteringar i dagboken gjordes och som avslutning hjälptes vi åt att resa upp borden mot några av våra hamlade träd.

Roligt att så många anslutit denna dag, då vi av pandemiskäl strukit dagens träff ur det ordinarie programmet.

28 december

FAKTA: +3 grader, mulet, måttlig vind, 12 personer

Fortsatt vintervila och en spegelblank sjö tack vare ett centimetertjockt istäcke. Helt snöfritt. Blåsippblad och rikligt med knoppar på tibasten varav en visade en liten blomma. Några domherrar hördes när vi klev ur bilarna men annars var fågellivet blygsamt representerat av endast en överflygande kråka.

Fikat smakade som vanligt gott och det var trevligt att notera att vi hade ett par premiärbesökare denna årets sista måndag.

Nu är vårt lilla projekt ”Året på ängen” avslutat. Vi tycker att det har varit en trevlig programpunkt, så nästa år planerar vi att fortsätta med månadsträffar på ängen.

Väl mött då!!

